

СТРУКТУРНЕ МОДЕЛЮВАННЯ СУЧАСНОЇ ТЕРМІНОСИСТЕМИ
УКРАЇНСЬКОГО РЕЧОВОГО ПРАВА

© Шевченко М., 2004

Статтю присвячено проблемам дослідження термінології речового права. Дається тлумачення терміна “речове право”. На основі аналізу сучасних законодавчих матеріалів і спеціальної наукової літератури шляхом систематизації здійснено спробу виокремити й охарактеризувати термінологічні одиниці цієї підгалузі цивільного права. Особливу увагу приділено моделям складених за структурою термінів, визначено ступінь їх продуктивності та роль у розбудові української правничої терміносистеми.

The article is devoted to the problems of studying law language. This article gives interpretation of the term “speech law”. Special and modern scientific literature and a number of law digests have been taken as a basis. With that end of view the investigator tried to select and characterize the terminological units in the subbranch of civil law. Special attention has been paid to the patterns formed according to the structure of terminological units. The extent of increasing Ukrainian law language has been clearly defined by the investigator.

Українська правнича термінологія пройшла довгий та складний шлях формування, який відзначається певними характерними рисами і віддзеркалює особливості її творення. Незважаючи на всю значущість юридичної термінології як засобу вираження нормативного змісту права, зазначену тему поки що належним чином не досліджено. В українському мовознавстві мало праць, присвячених проблемам розвитку й становлення цивільної термінології, зокрема речового права. Серед них заслуговують на увагу найновіші праці Ю. Зайцева [6, 7], Н. Артикуци [4], А. Токарської [20]. У новому Цивільному кодексі України [2], що набрав чинності з 01.01.2004 року, речове право якісно змінилось, і нині існує нагальна потреба упорядкувати термінологічний апарат цієї підгалузі цивільного права відповідно до вимог часу.

Термін “*речове право*” має давнє походження, його першоджерело – римське приватне право. За своїм змістом речове право – право, що забезпечує задоволення інтересів правомочної* особи шляхом безпосереднього впливу на річ, що знаходиться** у сфері її господарського відання [23, с. 250]. Як правило, речове право стосується так званих тілесних речей. Сучасні вчені визначають річ як предмет зовнішнього світу, який перебуває в натуральному стані у природі або створений працею людини і є основним об’єктом у майнових правовідносинах [24, с. 572].

Речове право було у правовому забутті довгі десятиліття. У Цивільному кодексі 1964 року воно зводилось, по суті, до права власності. Використовували термін “*право оперативного управління*” [15, с. 8]. До книги 3-ої нового ЦК України внесено низку нових цивільно-правових інститутів, що не були відомі чинному законодавству: 1) фактичне володіння; 2) сервітуту; 3) емфітевзис; 4) суперфіцій. Ці зміни зумовили оновлення і динамічний розвиток термінології речового права. Зокрема, особливої уваги заслуговує питання про те, якому з двох термінів віддати перевагу: *речове право* чи *речеве право*. Чи обидва ці терміни можуть функціонувати паралельно? Члени Української комісії з питань правничої термінології запропонували й обґрунтували використання терміна “*речеве право*” [6, с. 27-29]. На нашу думку, це правильно, оскільки у сучасній українській правничій термінології прикметник *речовий* співвідноситься і з річчю (речами) у конкретно-предметному розумінні (напр., *речовий ринок*, *речове постачання*), і з річчю як об’єктом цивільних прав, річчю у праві (напр., *речове право*). Новий ЦК України вживає термін “*речове право*”. Як бачимо, питання не просте. Нині воно вимагає конкретного і зваженого вирішення. У сучасних умовах йдуть пошуки найбільш адекватної номінації кожного поняття речового права, яке матеріалізується на мовному рівні в термінологічну одиницю. Новий ЦК України уникає термінів “*оперативне управління*”, “*право повного господарського відання*”, відмовився від терміна “*право колективної власності*”. Проте набув поширення маловідомий термін “*правочин*”, якого у радянський період було вилучено з ужитку. Надано перевагу запозиченим греко-латинським термінам “*суперфіцій*”, “*емфітевзис*”, “*узуфрукт*”, “*рента*”, “*сервітут*”, оскільки вони економніші від описових українських. З’явилися лексичні і семантичні інновації, які переважно хоч ще й не дістали відображення у словникових працях, але активно входять у вжиток. Отже, термінологія речового права вступила в новий етап свого розвитку.

* правоможної (і надалі в статті) – ред.

** перебуває (і надалі в тексті) – ред.

Мета роботи – виокремити у зазначеній підгалузі цивільного права продуктивні термінологічні структурні моделі. Зафіксувати, вивчити й проаналізувати їх – актуальне завдання сучасної лінгвістики. Матеріалом дослідження стали терміни речового права, виявлені під час опрацювання нового ЦК України [2], найновіших підручників з цивільного права України [23] та цивільного і сімейного права України [22], матеріалів наукових конференцій, юридичних словників, довідкової літератури.

Принагідно зазначимо, що юридичним терміном вважають слово чи словосполучення, використане в законодавстві, яке дає узагальнене найменування юридичному поняттю, має точний і визначений зміст, відрізняється змістовою однозначністю та функціональною стійкістю [9, с.71]. У сучасній терміносистемі речового права відповідно до кількості залучення компонентів виокремлюються одно-, дво- та багатокомпонентні (до складу яких входить три і більше компонентів) терміни. Ядровою лексикою є однокомпонентні терміни. Серед них найбільш вживані*, як і в інших галузевих терміносистемах, – іменники. На панівну роль іменника неодноразово вказували лінгвісти, по різному називаючи цю тенденцію – “номінативність”, “іменний характер”, “субстантивність наукового мовлення”. Формування цих термінів пов’язано з використанням давно відомих в українській мові словотвірних засобів. Зібраний й проаналізований фактичний матеріал переконливо свідчить про домінування суфіксального способу. У творенні термінів-однословів речового права на базі українських і запозичених основ особливою продуктивністю відзначаються такі форманти, як: **-ник**, **-льник** (*наступник, правонаступник, власник, невласник, співвласник, товаровласник, платник, перевізник, забудовник, розробник, одноосібник, засновник, боржник, заставник, дарувальник, страхувальник, піклувальник*); **-ач** (*відчужувач, зберігач, відповідач, позивач, усиновлювач, вигодоодержувач, відказоодержувач, набувач, користувач, наймач*); **-ець** (*наймодавець, підприсмець, законодавець, продавець, охоронець, утриманець, покупець, володілець, заставо-держець, заставодавець, спадкомець*); **-енн(я)**, **-анн(я)** (*привласнення, волевиявлення, повноваження, відчуження, стягнення, дарування, відання, спадкування, відшкодування*), іншомовні форманти **-аці(я)**, **-иці(я)** (*віндикація, специфікація, приватизація, конфіскація, реквізиція*).

Як бачимо, більш продуктивні** суфікси **-ач**, **-ник**, **-льник**, **-ець** активно розширюють сферу свого використання передусім в утворенні назв осіб, що виконують певну дію в цивільному праві. Наведені приклади свідчать і про неоднорідність структури термінів-однословів, серед яких виділяємо прості чи однокореневі й складні. Пор., наприклад: *наступник та правонаступник, одержувач та вигодоодержувач, користувач та землекористувач* тощо.

У терміносистемі речового права виокремлюють терміни, які структурно складено з двох і більше слів. У сучасному термінознавстві закріпилась дефініція “терміносполука”, яка позначає єдине складне наукове поняття, має цілісне значення, існує у готовому вигляді і відтворюється у науковому комунікативному процесі. Ядерним компонентом терміносполук стають терміни-однослови, таким чином, конкретизують складне поняття галузі [5, с. 134–139]. Доведено, що терміни-словосполучення*** у різних терміносистемах становлять 70% від загальної кількості термінів [21, с. 630].

Порівняно з термінами-словами, терміни-словосполучення досліджено помітно менше. Велике значення для їх вивчення мають найновіші наукові розвідки авторів: Л. Полюги (правничі терміни XI–XVIIст.) [17, с. 248–249], С.Овсейчик (екологічна термінологія) [16, с. 57–60]; О. Бондар., Л.Козловської (екологічна термінологія) [5, с. 134–139]; Н. Краснопольської (термінологія менеджменту) [11, с. 107–109]; Л.Козак (електротехнічна термінологія) [8, с. 250–253]; О. Кравченко (термінологічна лексика доказового права в давньоруський період) [10, с. 72–74]; О.Медведь (синтаксична термінологія) [14, с. 82–86]; Т.Лепехи (терміни судово-медичної експертизи) [12, с. 141–145]; Н. Лопухіної, О. Покровської (лексика реклами) [13, с. 145–147]. Поза увагою науковців залишилися терміни-словосполучення речового права, хоча вживались вони ще у римському приватному праві. Для прикладу наведемо групу латинських двокомпонентних та трикомпонентних терміносполук такого інституту римського права, як сервітут, що з V ст. до н.е. відомий як речове право на користування чужою річчю в певних межах: *servitutes personarum* (особисті сервітутути), *servitutes irregularis* (іррегулярні сервітутути), *servitutes discontinuae* (сезонні сервітутути), *servitutes praediorum rusticorum* (сільські предіальні сервітутути), *servitutes praediorum urbanorum* (міські предіальні сервітутути) [3, с. 325–327].

Як бачимо, латинські двокомпонентні терміни представлені моделями **іменник + іменник** та **іменник + прикметник**, а трикомпонентні – **іменник + іменник + прикметник**.

Цю латинськомовну тенденцію термінотворення поширено й на моделювання відповідних конструкцій сучасного українського речового права. Так, державні словники юридичних термінів, які вийшли друком протягом останніх десяти років, уже фіксують не лише терміни-однослови, а й терміносполуки, які раніше залишалися поза увагою упорядників. Отже, розгляньмо моделі складених за структурою термінів в українській сучасній терміносистемі речового права.

Двокомпонентні терміни найбільш уживані. З погляду вираження їхніх компонентів частинами мови ми виокремили дві продуктивні моделі: **прикметник + іменник**; **іменник + іменник**.

* найуживаніші (і надалі в статті) – *ред.*

** продуктивніші (і надалі в статті) – *ред.*

*** словосполуки (і надалі в статті) – *ред.*

Модель **прикметник + іменник** у свою чергу об'єднує терміносполуки, в яких обидва компоненти мають термінологічний характер (*віндикаційний позов, негаторний позов, правова правомочність, сервітутне право, позовне провадження*), та терміносполуки, в яких прикметник є терміном, а іменник – загальноживаною лексемою (*комерційна тасмниця, приватизована квартира, юридична можливість, юридичні дії, юридичні вчинки, правовий режим, судові рішення^{*}, страхова винагорода*).

У цих моделях більшість атрибутів представлено^{**} відносними прикметниками, серед яких зустрічаються не лише прості, а й складні, напр.: *цивільно-правова правомочність, зобов'язально-правові засоби, речово-правові позови, речово-правовий інститут*. Якісні прикметники термінологізувались і втратили здатність до ступенювання: *цінні папери, цінні речі, добросовісне^{***} володіння* тощо.

Виділяють прикметники-антоніми, в яких протилежні поняття виражено, переважно, наявністю заперечної частки “не”: *добросовісний (недобросовісний) набувач, законне (незаконне) володіння, майнові (немайнові) права, рухома (нерухома) річ, рухоме (нерухоме) майно, правомірні (неправомірні) дії, подільна (неподільна) річ* тощо. Ці антонімічні відношення у двокомпонентній моделі **прикметник + іменник** допомагають систематизувати понятійні рівні речового права.

Модель **іменник + іменник** може мати прийменникову і безприйменникову конструкції. Серед безприйменникових конструкцій найбільш поширена^{****} – **іменник у називному відмінку + іменник у родовому відмінку** (*власник речі, воля власника, право власності, Perezастава будівель, відшкодування витрат, відчуження речі, індивідуалізація речей, правомочність власника, правосвідомість власників*). Залежні слова в цих іменникових словосполученнях виконують функцію прикметників.

Прийменникова конструкція моделі **іменник + іменник** трапляється не так часто (*відмова від речі, право на річ, влада над річчю*).

Не менш вживаними, на нашу думку, у терміносистемі речового права є трикомпонентні терміни. Вони охоплюють чи не найбільшу кількість моделей:

1. **іменник у називному відмінку + прикметник + іменник у родовому відмінку** (*володілець^{*****} речового права, власник земельної ділянки, об'єкт цивільного права, особа приватного права, право господарського відання, право оперативного управління, право приватної власності, суб'єкт приватного права, суб'єкт речового права, відшкодування матеріальної шкоди, об'єкт самочинної забудови, житло фізичної особи, об'єкт нерухомого майна*);

2. **прикметник + прикметник + іменник у називному відмінку**, у цій моделі перший прикметник виконує уточнювальну функцію (*безхазяйна^{*****} нерухома річ, бездольова спільна власність, незаконне недобросовісне володіння, спільна часткова власність, спільна сумісна власність, чинне цивільне законодавство, вольові майнові відносини, суб'єктивне цивільне право*);

3. **прикметник + іменник у називному відмінку + іменник у родовому відмінку** (*випадкова загибель речі, корисні властивості речі, правове заохочення власників, примусове відчуження майна, примусовий продаж майна, примусовий викуп майна, суб'єктивні права власності, соціальна природа власності, фактична доля речі, юридична доля речі, економічні відносини власності*);

4. **іменник у називному відмінку + іменник у родовому відмінку + іменник у родовому відмінку** (*місце проживання власника, набувач права власності, інститут права власності, об'єкт правовідносин власності, обмеження діяльності власника, припинення діяльності власника, суб'єкт (об'єкт) права власності, тягар утримування майна, учасник правовідносин власності*).

Деяко рідше вживається модель **іменник у називному відмінку + іменник у родовому відмінку + іменник в орудному відмінку** (*право володіння річчю, право користування річчю, право розпорядження^{*****} річчю*).

Фіксуємо й прийменникові трикомпонентні моделі (*влада особи над річчю, викуп у добровільному порядку, викуп у примусовому порядку, право власності на річ, право власності на знахідку, право власності на скарб*).

Трапляються й чотирикомпонентні терміносполуки, друга частина яких має уточнювальний характер:

1. **прикметник + іменник у називному відмінку + прикметник + іменник у родовому відмінку** (*юридична особа публічного права, безхазяйне утримання культурних цінностей, зовнішні правовідносини спільної власності, внутрішні правовідносини спільної власності, суб'єктивне право спільної власності*);

2. **іменник у називному відмінку + іменник родовому відмінку + прикметник + іменник у родовому відмінку** (*об'єкт (суб'єкт) права приватної власності, право власності українського народу, об'єкт (суб'єкт) права державної власності, порушник права інтелектуальної власності*);

3. **іменник у називному відмінку + прикметник + прикметник + іменник у родовому відмінку** (*право повного господарського відання, право спільної часткової власності, право спільної сумісної власності*);

* судовий вирок, судові вирішення – *ред.*

** трапляються (і надалі в статті) – *ред.*

*** сумлінне (і надалі в статті) – *ред.*

**** найпоширеніша – *ред.*

***** володар – *ред.*

***** безгосподарна – *ред.*

***** розпорядження – *ред.*

4. **прикметник + іменник у називному відмінку + іменник у родовому відмінку + іменник у родовому відмінку** (*самостійні суб'єкти права власності, добросовісний набувач права власності, природний об'єкт права власності*);

5. **іменник у називному відмінку + прикметник + іменник у родовому відмінку + іменник у родовому відмінку** (*ризик випадкової загибелі майна, ризик випадкового знищення майна, ризик випадкового пошкодження майна*).

Модель іменник у називному відмінку + іменник у родовому відмінку + іменник у родовому відмінку + іменник у родовому відмінку представлена поодинокими одиницями (*незаконність набуття права власності*). Не є частотними й приєднанні конструкції (*юридичне (фактичне) панування власника над річчю, право власності в суб'єктивному сенсі*).

Терміносполуки, до складу яких входить п'ять і більше компонентів, в аналізованій терміносистемі менш продуктивні, оскільки мають конкретно ситуативний характер. Представлені вони приєднанними та безприєднанними конструкціями, але в цілому закономірність їх компонентного складу встановити важко, напр.: *примусове відчуження об'єктів права приватної власності, об'єкт права власності українського народу, право власності на недобудовану нерухому річ, добровільне припинення права власності на майно, попереднє повне відшкодування вартості майна, творець об'єкта права інтелектуальної власності*.

Процес засвоєння сучасної термінології речового права проходить постійно насамперед через законодавчі акти, наукові статті, підручники, словники. Оскільки дана підгалузь цивільного права охоплює майже всі сфери життя, тож і терміни залучаються до неї з різних терміносистем. У спільному термінологічному фонді дво- та трикомпонентні терміни-словосполучення також є більш продуктивними (*суспільна свідомість, конституційні норми, господарське товариство, статутний капітал, державна реєстрація, вогнепальна зброя, викупна ціна, екологічна ситуація, економічні відносини, матеріальні блага, моральна шкода, наркотичні засоби, нотаріальне посвідчення, територіальна громада, трудовий колектив, бездоглядна домашня тварина, власник земельної ділянки, моральні засади суспільства, матеріальна основа підприємництва, орган місцевого самоврядування, об'єднання власників квартир*).

Безперечно, ми проаналізували структуру далеко не всіх термінологічних одиниць речового права. Але проведені спостереження дозволяють констатувати, що у цій підгалузі цивільного права кількість однокомпонентних термінів є незначною, переважають складені за структурою терміни, відомі ще за часів римського приватного права. Саме форма словосполучення дозволяє більш точно відтворити зміст конкретного поняття речового права. Нині найбільш вживаними для дво- та багатоконпонентних термінів є сполучення іменників у називному і родовому відмінках та прикметників, які з ними узгоджуються. Компоненти терміносполук подаються як в однині, так і множині.

Однак семантично базовим у цих складних найменуваннях завжди є термін-іменник, який у структурі свого значення містить ту сему, яка й формує понятійний зміст терміносполуки в цілому. Здебільшого це такі інтегральні семи: "річ", "майно", "власник", "власність", "володіння".

Слід зазначити, що кожен термін речового права займає певне місце у межах даної терміносистеми. Знання більш продуктивних терміномоделей допоможуть юристам й мовознавцям створити й опанувати нові, похідні від них та чіткі за структурою термінологічні одиниці. Лише за наявності таких термінів можна створити тексти законів, зміст, значення і регулятивні можливості яких будуть зрозумілі не лише фахівцям, а й пересічним громадянам.

1. Конституція України. – К., 1996. – 113 с.
2. Цивільний кодекс України: Коментар. – Харків, 2003. – 856 с.
3. Абрамов Я.В. Сервітут у новому Цивільному кодексі та його аналіз з точки зору римського приватного права // Наукові записки НаУКМА. – К., 2002. – Т. 20. – Юридичні науки. – С.325-327.
4. Артикуца Н. Проблеми і перспективи вивчення юридичної термінології // Право України. – 1998. – №4. – С.56–57.
5. Бондар О., Козловська Л. Семантико-граматичні типи терміносполук у галузі екології // Українська термінологія і сучасність: 36. наук. праць. – Вип. V. – К., 2003. – С. 134–139.
6. Зайцев Ю. Методико-організаційні засади опрацювання термінології проекту Цивільного кодексу України // Українське право. – 1996. – №2 (4). – С. 27–29.
7. Зайцев Ю. Проект Цивільного кодексу України як основа для розбудови української правничої терміносистеми / Проблеми правопису і термінології. – К., 1997. – С.51.
8. Козак Л. Типи відношень у багатоконпонентних словосполученнях в українській електротехнічній термінології // Вісник Нац. ун-ту "Львівська політехніка". – Львів, 2002. – №453. – С.250–253.
9. Корж А.В. Юридичне документоведення: Навч. посібник для студентів вищих закладів освіти Міністерства внутрішніх справ України. – К., 2000. – С.71.
10. Кравченко О. Термінологічна лексика доказового права в давньоруський період // Українська термінологія і сучасність: 36. наук. праць. – К., 1998. – С.72–74.
11. Краснополська Н. Граматично-структурні особливості української термінології менеджменту // Українська термінологія і сучасність: 36. наук. праць. – Вип.5. – К., 2003. – С.107–109.
12. Лепеха Т. Лексико-семантичні особливості термінів судово-медичної експертизи // Українська термінологія і сучасність: 36. наук. праць. – К., 1998. – С. 141–145.
13. Лотухіна Н., Покровська О. Актуальні процеси в лексиці реклами // Українська термінологія і сучасність: 36. наук. праць. – К., 1998. – С.145–147.

* дають змогу – ред.

14. Медведь О. До проблеми вивчення української синтаксичної термінології // Українська термінологія і сучасність: Зб. наук. праць. – К., 1998. – С.82–86. 15. Мусіяка В.Л. Проблеми права власності, що випливають із прийняття нового Цивільного кодексу України // Наукові записки НаУКМА. – К., 2002. – Т. 20. – Юридичні науки. – С. 8. 16. Овсейчик С. До проблеми становлення української екологічної термінології // Українська термінологія і сучасність: Зб. наук. праць. – Вип.5. – К., 2003. – С. 57–60. 17. Полюга Л.М. Роздуми над правничими термінами в писемних пам'ятках української мови XI–XVII ст. // Наукові записки НаУКМА. – К., 2003. – Т.22. – Юридичні науки. – С.248–249. 18. Словник законодавчих термінів. – К., 2000. – 608 с. 19. Словник юридичних термінів (російсько-український). – К., 1994. 20. Токарька А. Культура ділового мовлення юристів: стан і проблеми // Право України. – 1999. – № 11. – С. 58–60. 21. Українська мова. Енциклопедія. – К., 2000. – 630 с. 22. Харитонов Є.О., Калітенко О.М., Зубар В.М. Цивільне і сімейне право України: Навчально-практичний посібник. – Харків, 2004. – 640 с. 23. Харитонов Є.О., Саніахметова Н.О. Цивільне право України: Підручник. – К., 2003. – С. 250. 24. Юридичний словник-довідник / За ред. Ю.С.Шемшученка. – К., 1996. – С.572.

УДК 811.161.2'373.46:336.71

Любов Височанська
Львівський банківський інститут Національного банку України

БАНКІВСЬКА ТЕРМІНОЛОГІЯ ЯК ОБ'ЄКТ ЛІНГВІСТИЧНОГО АНАЛІЗУ

© Височанська Л., 2004

У статті виокремлено перспективні напрямки аналізу ще неописаної терміносистеми – банківської. Характеристика парадигматичних, синтагматичних епідигматичних відношень окреслює особливості семантики, а дериваційних та граматичних – особливості структури банківських назв.

In the article the promising trends of analysis of as yet not described term system – bank term system have been separated. The characteristics of the paradigmatic, syntagmatic, epidygmatic relations outlines the peculiarities of the semantics and the characteristic features of the bank names structure are stipulated by the peculiarities of the derivational and grammatical relations.

Терміносистема банківської справи – одна з маловивчених в українському мовознавстві, тому її аналіз логічно продовжує характеристику економічної (Т. Панько, М. Осадчук) та фінансової (Г. Вознюк, А. Загородній) термінологій.

Завданням статті – визначити перспективні напрямки аналізу банківських термінів у контексті системно-структурного підходу. Матеріалом для аналізу слугують одиниці “Словника банківських термінів” А. Загороднього, О. Сліпушко, Г. Вознюка, Т. Смовженко (К., 2000).

1. Характеристика парадигматичних відношень. Зазначена галузева термінологія – це ті назви, які на матеріалі української мови відображають систему понять банківської справи. Серед термінів є слова і словосполучення для називання осіб (*аудитор, райтер*), назви організацій (*Базельський комітет банківського нагляду, аудиторська фірма*), операцій і форм звітності (*баланс бухгалтерський, аукціон*), банків (*банк-дилер, банк іпотечний*), коштів (*борг державний, депозит гарантійний*), різних угод (*Бреттон-Вудські угоди*), фондів (*державний бюджет*), цінних паперів (*вексель, папери цінні ордери*), документів (*відомість платіжна, дебентура*), теорій (*монетаризм*) та ін.

Якщо врахувати, що парадигматичні відношення в лексико-семантичній системі – це “відношення між словами і групами слів на основі спільності або протилежності значень” [Кочерган 2003: 265], то характеристика цих відношень на прикладі банківської термінології означає її аналіз крізь призму таких категорій, як лексико-семантичне поле, лексико-семантична група, тематична група, синоніми, антоніми, конверсиви, гіпоніми. Лише вивчивши розподіл термінів за названими парадигматичними об'єднаннями від найфундаментальніших і кількісно найчисленніших, як гіпоніми, до антонімів, які можуть виражатися двома одиницями з протилежним значенням, можна підтвердити системну організацію терміносистеми банківських назв. Вивчення подібних теоретичних питань має значення і для вирішення завдань прикладного характеру. Для прикладу: через позначку *див.* у словнику запропоновано варіантні назви *акція привілейована – акція; баланс замовницький – баланс вступний, білет банківський – білет кредитний* та ін. Яка роль цих одиниць, чи не обтяжують вони терміносистему? На ці та на інші питання можна відповісти лише після всебічного лінгвістичного аналізу.